

แผนการเพิ่มพูนทักษะปฏิบัติการพยาบาล (Faculty practice) ปีการศึกษา 2568
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

ตอนที่ 1 ข้อมูลแผนการเพิ่มพูนทักษะปฏิบัติการพยาบาล (Faculty practice)

ข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อ - สกุล ดร.พัชรนันท์ วิวรากานนท์ ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
อาจารย์ประจำสาขาวิชา การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ
(ระบุชื่อผู้ร่วมให้ครบ)

ชื่อ - สกุล ..รท.หญิงฉวีวรรณ จิตต์สาคร...ตำแหน่ง.....อาจารย์.....

ชื่อ - สกุล ...นส.สุภารัตน์ วงศ์ชัย.....ตำแหน่ง..อาจารย์.....

1. ความเชี่ยวชาญเฉพาะในการปฏิบัติการพยาบาลตรงสาขาหลัก

- การพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์
- การพยาบาลเด็กและวัยรุ่น
- การพยาบาลผู้ใหญ่
/ การพยาบาลผู้สูงอายุ
- การพยาบาลผู้ป่วยจิตเวช
- การพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป/ครอบครัว/ชุมชน/การรักษาโรคเบื้องต้น

2. กลุ่มผู้ป่วย/ผู้รับบริการเป้าหมาย

2.1 รายบุคคล

- ทารกแรกเกิด เด็กและวัยรุ่น
- ผู้ใหญ่ / ผู้สูงอายุ
- ผู้ป่วยจิตเวช หญิงตั้งครรภ์
- อื่น ๆ เช่น.....

2.2 รายครอบครัว/กลุ่ม/ชุมชน(ระบุ)

- ครอบครัว
- / กลุ่ม/ชุมชน...ศูนย์ผู้สูงอายุ ชุมชนบ้านดงไผ่.....
- อื่น ๆ เช่น .....

3 สถานที่ปฏิบัติการพยาบาลในฐานะผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ชำนาญการ

3.1 Acute & Critical Care Setting

- โรงพยาบาล ระบุ .....
- หอผู้ป่วย ระบุ .....

3.2 คลินิกผู้ป่วยนอก/ Ambulatory Care Setting

OPD ระบุ.....

3.3 ระบบบริการสุขภาพ ระดับปฐมภูมิ

- ศูนย์บริการสาธารณสุข/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ระบุ .....
- โรงเรียน .....
- Home Health Care /Hospice Care.....
- ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย .....
- ศูนย์ผู้สูงอายุ .....
- / อื่น ๆ (ระบุ) .....ศูนย์ผู้สูงอายุชุมชนบ้านดงไชย.

4.รูปแบบเพิ่มพูนทักษะปฏิบัติการพยาบาล (Faculty practice) บทบาทการพยาบาลที่ต้องการไปปฏิบัติการพยาบาล

4.1 Acute & Critical Care Setting

- Direct care
- Consultation
- พัฒนาระบบบริการและคุณภาพการพยาบาล

4.2 คลินิกผู้ป่วยนอก/ Ambulatory Care Setting

4.2.1 ทำงานร่วมกับทีมสหสาขา ในหน่วยบริการสุขภาพหรือคลินิกการพยาบาล

- การดูแลต่อเนื่องหลังจำหน่ายผู้ป่วยออกจากโรงพยาบาล
- ควบคุม/ลดปัญหาการกำเริบของโรคเรื้อรัง
- ส่งเสริม & ป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพ โดยการให้แนวทาง/คำปรึกษา
  - การตั้งครรภในวัยรุ่น
  - การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
  - การชะลอความเสื่อมในผู้สูงอายุ
  - อื่นๆ ระบุ

4.2.2 อาจารย์พยาบาลจัดตั้งคลินิกการพยาบาลเฉพาะ โดยการใช้สถานที่และทรัพยากรของโรงพยาบาล

ระบุ.....

4.3 ระบบบริการสุขภาพ ระดับปฐมภูมิ

.....ศูนย์ผู้สูงอายุชุมชนบ้านดงไชย.

5.หัวข้อ/ประเด็นการปฏิบัติ Faculty Practice

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อมที่อาศัยในชุมชน

6.สอดคล้องกับรายวิชาที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ปีการศึกษา..2568 คือ

รายวิชาภาคทฤษฎี...การพยาบาลผู้สูงอายุ

รายวิชาทดลอง/ภาคปฏิบัติ.....ปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ .....

7.กลุ่มเป้าหมาย

ทารกแรกเกิด

เด็กและวัยรุ่น

ผู้ใหญ่

/ ผู้สูงอายุ

ผู้ป่วยจิตเวช

หญิงตั้งครรภ์/ผู้คลอด/มารดาหลังคลอด

อื่นๆ (ระบุ) .....

8.เป้าหมาย/ผลลัพธ์

8.1 ร้อยละ 80 ของผู้สูงอายุบ้านดงไชย ได้รับการคัดกรองและประเมินภาวะบกพร่องทางสติปัญญาในผู้สูงอายุ

9.แผนและระยะเวลาการดำเนินงาน (Faculty practice)

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	วัตถุประสงค์การสร้าง ความเชี่ยวชาญของ อาจารย์	วัตถุประสงค์การดูแล ผู้รับบริการ	สถานที่/หน่วย บริการสุขภาพ	ระยะเวลา/ เวลา	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	ผลผลิต
การใช้แบบ ประเมิน Montreal Cognitive Assessment (MoCA)	- เพื่อเพิ่มศักยภาพความ เชี่ยวชาญของอาจารย์ เกี่ยวกับสมรรถนะการ คัดกรองและการ ประเมินผู้สูงอายุที่มี ภาวะสมองเสื่อม	1. เพื่อคัดกรองและประเมิน ภาวะสมองเสื่อมในผู้สูงอายุ ที่อาศัยอยู่ในศูนย์พัฒนาการ จัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ นิคม 14 2. เพื่อวางแผนการพยาบาล และฟื้นฟูสมรรถภาพสมอง อย่างเหมาะสมกับรายบุคคล 3. เพื่อสร้างความตระหนัก และเสริมพลังให้ครอบครัว ผู้ดูแลผู้สูงอายุ	ศูนย์ผู้สูงอายุ ชุมชนบ้านดง ไชย	ครั้งที่ 1 วันที่ 16 มิ.ย.68 (8 ชม.)	Direct Care: 1. ให้บริการประเมิน MoCA แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ทั้งในคลินิกและการออกเยี่ยมบ้าน 2. อธิบายวัตถุประสงค์การทดสอบและให้คำแนะนำใน การทำแบบประเมิน 3. ดำเนินการทดสอบตามมาตรฐาน ครอบคลุมการ ประเมินด้านความจำ การใช้ภาษา ความสนใจ การคิดเชิง นามธรรม และการวางแผน	1. ผู้สูงอายุที่ได้รับการ ประเมินสถานะสมองของ ตนเองตั้งแต่ระยะเริ่มต้น ทำให้มีโอกาสปรับเปลี่ยน พฤติกรรมสุขภาพเพื่อชะลอ การเสื่อมถอย
	- เพื่อเพิ่มศักยภาพความ เชี่ยวชาญของอาจารย์ เกี่ยวกับการวางแผนการ พยาบาลและฟื้นฟู สมรรถภาพสมองอย่าง เหมาะสมกับรายบุคคล	1. เพื่อทำความรู้จักและ สร้างความไว้วางใจกับ ผู้สูงอายุและครอบครัว 2. เก็บข้อมูลพื้นฐานด้าน สุขภาพ กาย-ใจ-สังคม 3. ประเมินความสามารถใน การทำกิจวัตรเบื้องต้น		ครั้งที่ 2 วันที่ 10 ก.ค.68 (8 ชม.)	สร้างสัมพันธภาพและประเมินพื้นฐาน (Rapport building & Baseline assessment) 1. เยี่ยมบ้านหรือจัดพื้นที่ในศาลาชุมชน 2. แนะนำตัว อธิบายโครงการ เป้าหมาย ระยะเวลาการ ทำกิจกรรม 3. ขอความยินยอมในการเข้าร่วม (Verbal consent) 4. เก็บข้อมูลพื้นฐาน เช่น ประวัติสุขภาพ โรคประจำตัว ยาที่ใช้ ADL (Barthel Index) IADL คัดกรองภาวะ ซึมเศร้า (GDS-15) 5. สังเกตพฤติกรรมสื่อสาร อารมณ์ และระดับความ ร่วมมือ	1. ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือใน การเข้าร่วมประเมินพื้นฐาน โดยเข้าร่วมกิจกรรมตาม กำหนด

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	วัตถุประสงค์การสร้าง ความเชี่ยวชาญของ อาจารย์	วัตถุประสงค์การดูแล ผู้รับบริการ	สถานที่/หน่วย บริการสุขภาพ	ระยะเวลา/ เวลา	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	ผลผลิต
					6. สรุปข้อมูลเบื้องต้นเพื่อใช้วางแผนครั้งต่อไป	
	- เพื่อเพิ่มศักยภาพความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการ ความรู้และทักษะเสริมพลังให้ครอบครัวผู้ดูแล ผู้สูงอายุ	1. ประเมินความสามารถทางความคิด ความจำ การวางแผน และทักษะด้านภาษา 2. ระบุระดับภาวะสมองเสื่อมและจุดที่บกพร่อง	ศูนย์ผู้สูงอายุ ชุมชนบ้านดงไชย	ครั้งที่ 3 วันที่ 11 ก.ค.68 (8 ชม.)	1. จัดสถานที่เงียบ แสงเพียงพอ 2. อธิบายวิธีการทำแบบประเมิน 3. ดำเนินการให้คะแนนตามมาตรฐานของ MoCA ใน 8 ด้าน ได้แก่ 3.1 Visuospatial/ Executive 3.2 Naming 3.3 Memory (Delayed recall) 3.4 Attention 3.5 Language 3.6 Abstraction 3.7 Orientation 4. สรุปผลและจัดกลุ่มผู้สูงอายุ ได้แก่ Cognitive decline, MCI, Mild dementia 5. นำคะแนนที่ได้มาวางแผนกิจกรรมเฉพาะด้านในครั้งที่ 3-9	1. ผู้สูงอายุ (กลุ่มเป้าหมาย) บ้านดงไชยได้รับการประเมินภาวะสมองเสื่อม 2. ข้อเสนอแนะเฉพาะราย
	- เพื่อเพิ่มศักยภาพความเชี่ยวชาญของอาจารย์เกี่ยวกับสมรรถนะการคัดกรองและการประเมินผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม	- เพื่อส่งเสริมการกระตุ้น ความจำระยะสั้น- ระยะยาว และเสริมการเรียกคืนข้อมูล (Recall)	ศูนย์ผู้สูงอายุ ชุมชนบ้านดงไชย	ครั้งที่ 4 วันที่ 25 ก.ค.68 (8 ชม.)	1. Memory warm-up: ทบทวนเหตุการณ์เมื่อวาน 2. กิจกรรมหลัก ให้ดูรูปภาพ 10 รูปใน 2 นาที ซ่อนให้เล่าออก, เกมจำคำ 3-5 คำ, Reminiscence therapy เล่าเหตุการณ์วัยเด็ก/ งานที่เคยทำ 3. ฟีก Chunking เช่น จำเลข 098-09-8 4. ปิดกิจกรรมด้วยการให้ผู้สูงอายุบอก 2 สิ่งที่จำได้ดีที่สุดในวันนี้	1. ผู้สูงอายุสามารถเล่าเรื่องราวในอดีตได้ และให้ความร่วมมือขณะทำการพยาบาล 2. ผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้ เช่น จำชื่อผู้ดูแลได้

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	วัตถุประสงค์การสร้าง ความเชี่ยวชาญของ อาจารย์	วัตถุประสงค์การดูแล ผู้รับบริการ	สถานที่/หน่วย บริการสุขภาพ	ระยะเวลา/ เวลา	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	ผลผลิต
						เล่าเรื่องได้ต่อเนื่องขึ้น
	- เพื่อเพิ่มศักยภาพความเชี่ยวชาญของอาจารย์เกี่ยวกับสมรรถนะการคัดกรองและการประเมินผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม	- เพื่อส่งเสริมผู้สูงอายุในการฝึกภาษาและการสื่อสาร (Language & Naming) เกี่ยวกับการตั้งชื่อสิ่งของและการสื่อสาร	ศูนย์ผู้สูงอายุชุมชนบ้านดงไชย	ครั้งที่ 5 วันที่ 8 ส.ค.68 (8 ชม.)	1. Warm-up ทักทายและทบทวนชื่อบุคคล/ สิ่งของ 2. กิจกรรมหลัก ได้แก่ แบบฝึกตั้งชื่อของใช้ 20 ชนิดในบ้าน อธิบายภาพสถานการณ์ (Picture description task) Category fluency ให้บอกชื่อผักให้ได้มากที่สุดภายใน 1 นาที 3. เกมเรียงคำพูด เช่น “ฉันชอบกินกล้วยเพราะ...” 4. ปิดท้าย ให้เล่า 1 เรื่องที่ประทับใจวันนี้	- ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม - คะแนนกิจกรรม Naming (จำนวนสิ่งของที่ตั้งชื่อถูกต้อง) - การสังเกตการพูด เช่น การพูดชัดขึ้น ใช้ประโยคสมบูรณ์และกล้าแสดงออกมากขึ้น
	- เพื่อเพิ่มศักยภาพความเชี่ยวชาญของอาจารย์เกี่ยวกับสมรรถนะการคัดกรองและการประเมินผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม	- เพื่อฟื้นฟูทักษะการวิเคราะห์ภาพ การจับคู่ และกลั่นเนื้อมือ	ชุมชนบ้านดงไชย	ครั้งที่ 6 วันที่ 3 ต.ค.68 (8 ชม.)	1. Warm-up วาดเส้นตรงตามแบบ 2. กิจกรรมหลัก ได้แก่ วาดรูปนาฬิกา (Clock drawing test), วาดภาพตามต้นแบบ (เช่น บ้าน-ต้นไม้-ดวงอาทิตย์) 3. บันทึกวิธีการทำ เช่น กลยุทธ์ที่ใช้ ความยากง่าย 4. ปิดท้าย ให้ผู้สูงอายุเลือกภาพที่ตนชอบที่สุดในวันนี้	- ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม - ภาพวาดตามแบบ copy drawing task - พฤติกรรมการมองเห็นเชิงพื้นที่ดีขึ้น เช่น มองหาวัตถุในภาพได้เร็วขึ้น วางตำแหน่งของได้ถูกต้อง
	- เพื่อเพิ่มศักยภาพความเชี่ยวชาญของอาจารย์เกี่ยวกับสมรรถนะการคัดกรองและการประเมินผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม	- เพื่อส่งเสริมโภชนาการที่ดีต่อสมอง - เพื่อเพิ่มกิจกรรมการเคลื่อนไหวเพื่อกระตุ้นประสาทและสมอง	ชุมชนบ้านดงไชย	ครั้งที่ 7 วันที่ 26 ต.ค.68 (8 ชม.)	1. ให้ความรู้เรื่อง MIND diet เช่น ผักใบเขียว ปลา ธัญพืช ถั่ว 2. แจกคู่มือเมนูง่ายๆ ที่ทำได้ในชุมชน 3. กิจกรรม Brain Gym 5 ท่า เช่น Cross-crawl, การหมุนหัวแม่มือ 4. การออกกำลังกายเบาๆ 10-15 นาที เช่น การเดินรอบศาลาบ้าน ยืดเหยียด การทรงตัวสำหรับผู้สูงอายุ 5. สรุปผลการเปลี่ยนแปลงที่อยากทำต่อใน 1 สัปดาห์	- ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม - สังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้ เช่น อารมณ์ดีขึ้น เหนื่อยน้อยลงนอนดีขึ้น

ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	วัตถุประสงค์การสร้าง ความเชี่ยวชาญของ อาจารย์	วัตถุประสงค์การดูแล ผู้รับบริการ	สถานที่/หน่วย บริการสุขภาพ	ระยะเวลา/ เวลา	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	ผลผลิต
	- เพื่อเพิ่มศักยภาพความเชี่ยวชาญของอาจารย์เกี่ยวกับสมรรถนะการคัดกรองและการประเมินผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม	- เพื่อเพิ่มทักษะการดูแล - ลดปัญหาพฤติกรรมและเสริมความปลอดภัยในบ้าน	ชุมชนบ้านดงไชย	ครั้งที่ 8 วันที่ 17 ธ.ค.68 (8 ชม.)	1. สอนผู้ดูแลเรื่อง การสื่อสารเชิงบวก, วิธีการจัดการพฤติกรรมเดนโปมา สับสนกลางคืน, red flags ที่ต้องส่งพบแพทย์ 2. Home safety checklist เช่น ราวจับในห้องน้ำ พื้นบ้านไม่ลื่น ป้ายกำกับชัดเจน เช่น ห้องน้ำ-ครัว 3. ทดลองจัด มุมของใช้จำเป็น ให้ผู้สูงอายุลองใช้งาน 4. ประเมินความเครียดผู้ดูแลแบบไม่เป็นทางการ	- ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม - ผู้ดูแลผู้สูงอายุได้รับการประเมินความเครียด (Caregiver burden score) - พฤติกรรมผู้ดูแลดีขึ้น เช่น ใช้ภาษาสื่อสารที่เหมาะสม จัดสภาพแวดล้อมปลอดภัยได้จริง
	- เพื่อเพิ่มศักยภาพความเชี่ยวชาญของอาจารย์เกี่ยวกับสมรรถนะการคัดกรองและการประเมินผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม	- เพื่อเพิ่มความสุข คุณค่าในตนเอง - กระตุ้นสมองผ่านกิจกรรมที่ผู้สูงอายุชื่นชอบ	ชุมชนบ้านดงไชย	ครั้งที่ 9 วันที่ 12 ม.ค.69 (8 ชม.)	1. เลือกกิจกรรมตามความสนใจ เช่น ปลูกผัก ประดิษฐ์ดอกไม้ เล่นดนตรี/ ร้องเพลง ทำขนมง่าย 2. ทำในรูปแบบกลุ่มเล็กเพื่อส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ 3. ถ่ายภาพเก็บข้อมูลพฤติกรรม (ถ้าผู้สูงอายุอนุญาต) 4. สรุปลความสุข ความภูมิใจของผู้สูงอายุ	- ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม - การสังเกตความร่วมมือ เช่น มีสมาธิมากขึ้น ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น - ผู้สูงอายุได้รับบทบาททางสังคม เช่น เป็นผู้ช่วยสอนปลูกผัก
	- เพื่อเพิ่มศักยภาพความเชี่ยวชาญของอาจารย์เกี่ยวกับสมรรถนะการคัดกรองและการประเมินผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม	- เพื่อประเมินความเปลี่ยนแปลงหลังเข้าร่วมกิจกรรม 9 ครั้ง - วางแผนดูแลต่อเนื่องร่วมกับชุมชน	ชุมชนบ้านดงไชย	ครั้งที่ 10 วันที่ 20 ม.ค.69 (8 ชม.)	1. ทำ MoCA Follow-up ในสภาพแวดล้อมเหมือนครั้งแรก 2. เปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลัง 3. วิเคราะห์ด้านที่ดีขึ้น เช่น ความจำดีขึ้น สมาธิดีขึ้น สื่อสารได้มากขึ้น 4. จัดทำผลการรายงานสรุปลรายบุคคล 5. ให้คำแนะนำผู้ดูแลเกี่ยวกับ กิจกรรมที่ควรทำต่อเนื่อง สัญญาณเตือนที่ต้องส่งต่อ รพ.สต./ แพทย์ 6. นำเสนอผลต่อผู้นำชุมชน หรือ อสม เพื่อการติดตาม	- ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม - ข้อเสนอแนะเฉพาะบุคคล - รายงานสรุปล before-after เป็นรายบุคคล

ความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน	วัตถุประสงค์การสร้าง ความเชี่ยวชาญของ อาจารย์	วัตถุประสงค์การดูแล ผู้รับบริการ	สถานที่/หน่วย บริการสุขภาพ	ระยะเวลา/ เวลา	ขั้นตอน/รายละเอียดกิจกรรม	ผลผลิต
					ระยะยาว	

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรนันท์ วิวรากานนท์..)

วันที่ .....

หมายเหตุ กรณีทำเป็นกลุ่ม/ หมู่คณะ โปรดระบุรายละเอียดและลงนามให้ครบทุกท่าน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (หัวหน้าสาขา)

- เห็นชอบ เนื่องจาก
  - สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญของอาจารย์
  - ระยะเวลาดำเนินการไม่เข้าซ้อนกับภาระงานสอน
- ไม่เห็นชอบ เนื่องจาก

.....
.....

ลงชื่อ.....

(...ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกรัตน์ เชื้ออินถา....)

หัวหน้าสาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ

วันที่ .....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ของผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปานจันทร์ อิมหน้า)

รองผู้อำนวยการด้านวิชาการ

วันที่ .....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ ของผู้อำนวยการ

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปานทิพย์ ปุระณานนท์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง

วันที่ .....